

Bestevaer 36 'Thuis op de wateren dichterbij'

Met deze uitspraak geeft Gerard Dijkstra, ontwerper van de Bestevaer 36, aan wat voor zeiljacht deze jongste en tevens kleinste Bestevaer is. Je kunt met dit jacht op ondiep water varen, droogvallen, maar ook rond de wereld zeilen. Dat laatste hoeft wat Gerard (80) betreft niet meer, want dat heeft-ie al eens gedaan.

Tekst: Klaas Smit Beeld: KM Yachtbuilders

Onze vaarervaring met de Bestevaer 36 wordt een paar keer uitgesteld vanwege (te) wild herfstachtig weer. Gelukkig biedt de laatste week van november een weergaatje voor een zeiltocht op het IJsselmeer: 10 graden Celsius, 18 tot 23 knopen wind uit het zuiden en lichte regen. Ontwerpers Gerard Dijkstra en Edwin Luijf van Dykstra Naval Architects zijn zo vriendelijk om ons mee te nemen vanuit Makkum

waar KM Yachtbuilders dit zeiljacht heeft gebouwd. 'Ik deel het schip met Eeuwe Kooi, de eigenaar van KMY,' zegt Gerard Dijkstra, 'het wordt zowel door de werf als door mij gebruikt.' Een veilig, sterk, comfortabel en toch sierlijk jacht, dat heeft Gerard Dijkstra vanaf het begin beoogd met de Bestevaer serie en dus ook met deze kleinste, de 36-voeter. Wat mij betreft is dat ook ditmaal weer prima gelukt. De golven op het IJsselmeer zijn

Onmiskenbaar een jacht uit de Bestevaer serie: met pilothouse en gemaakt om de elementen te trotseren

tijdens de vaartocht kort en knobbelig, maar aan boord van de 36-voeter merk je daar maar weinig van, dankzij de waterverplaatsing van bijna acht ton. Dat lijkt zwaar voor een zeiljacht van 11 meter, maar het maakt het varen wel comfortabel.

Aan de wind ligt het schip matig onder helling. 'Net als alle Bestevaers is ook deze in het voorschip scherp zodat ze goed door het water snijdt,' zegt Gerard Dijkstra. 'Dat bevordert de snelheid, maar ze is relatief breed en dat maakt haar wat trager, maar wel zeer stabiel en veilig. Aluminium is sterk en ook dat komt de veiligheid ten goede. Wanneer je haar van een afstand bekijkt, dan is het een uiterst sierlijk zeiljacht. Natuurlijk ben ik positief over onze eigen ontworpen jachten, we hebben niet voor niets dit ontwerp getekend. De combinatie van alle uitgangspunten die in dit ont-

werp samenkomen maken de Bestevaer 36 een veilige en comfortabele verblijfsboot met een hoge gemiddelde snelheid wanneer je dagenlang op zee zeilt.'

Tijd voor een ander schip

'Het leven aan boord, dat is het mooie van zeilen,' zegt Gerard Dijkstra. 'Je komt in gebieden waar je anders nooit komt. Dat kan ook op een motorboot, maar dat vind ik te saai. Nu ik 80 ben en mijn vrouw Loontje 85, was het tijd voor een schip dat zich thuis voelt op wateren dichterbij. Loontje en ik zijn al vanaf 1969 getrouwd en zeilen sindsdien ook samen en zolang we dat kunnen, willen we dat samen blijven doen. Ik had geen zin meer in nachtwachten en 's nachts doorzeilen. Daarnaast zeilden we op de *Bestevaer II* vaak met bemanning. Dat is heel gezellig, maar niet altijd. Ik wilde een schip waarmee ik in de buurt kan varen, waarmee ik droog kan vallen en waarmee ik in de meeste havens een plek kan vinden, en 53 voet is daarvoor te lang. Een zeiljacht van 33 voet moest het worden, want dat voldoet aan alle eisen die ik nu stel, maar ik had toch een kleine meter meer nodig om alles kwijt te kunnen met als resultaat deze boot, onze laatste dus.' Deze 36-voeter is een alleskunner. Prikkelend noemt Gerard Dijkstra het 'de eerste goed zeilende platbodem'. Je kunt ermee droogvallen, wat op het Wad erg handig is. De romp steekt 70 centimeter diep en het blad van het aangehangen roer klapt automatisch op.

GERARD DIJKSTRA

Zeezeiler Gerard Dijkstra heeft in alles gezeild wat je je maar kunt bedenken. Hij was waarschijnlijk de eerst zeil-professional die van het wedstrijdzeilen kon leven. Wie later met hem heeft kennisgemaakt is wellicht onwetend over zijn roemruchte verleden. Gerard Dijkstra is nu vooral bekend van Dykstra Naval Architects (DNA) en naast vele (super)jachten bekend van de Bestevaer-ontwerpen. Ruim achttien jaar zeilde hij op zijn Bestevaer 53 (de *Bestevaer III*), vooral naar hoge breedten en koude kusten. De Bestevaers werden groter en groter, en vanaf 2016 met de komst van een 45-voeter soms ook kleiner. De 36-voeter is de klein-ste toevoeging, waarmee de range nu loopt van 36 tot 72 voet. Voor het bouwen heeft DNA in KM Yachtbuilders in Makkum een partner gevonden. De werf KMY bouwt meerdere Bestevaers per jaar.

boven: Dankzij het midzwaard en het opklapbare roerblad is droogvallen een makkie

onder: Opvallend is het 'fathead' grootzeil met doorgelatte top. Op dek en dak van het pilot house liggen de zonnepanelen

Het zwaard met een gewicht van twee ton (want volledig gevuld met lood) zorgt voor goede aandewindse eigenschappen; neergelaten is de diepgang een stevige 2,4 meter. Je kunt dus ook prima met dit schip de aardkloot over zeilen, zowel naar de polen als ook naar de evenaar. De zeilvoering is simpel en

doeltreffend: een grootzeil met doorgelatte rechthoekige top, een 95 procent fok die nog op een Hoyt giek komt, zodat het profiel ook goed is op ruimere koersen en een Code 0 of *reacher* voor dagen dat het echt weinig waait. Met deze zeilvoering zeilt ze zeer goed.

Ruimte

Deze boot vreet geen aandacht, maar biedt ontspanning. 'Aan boord van dit schip hebben we alle gemakken, net als op de 53-voeter,' zegt Gerard Dijkstra. 'Alle ervaring is nu verkleind en het werkt goed.' Onderdeks, tussen

boven: Door het ontbreken van een schot in het voorschip oogt het interieur zeer ruim. Je kunt zo ook rondom de tafel/zwaardkast lopen

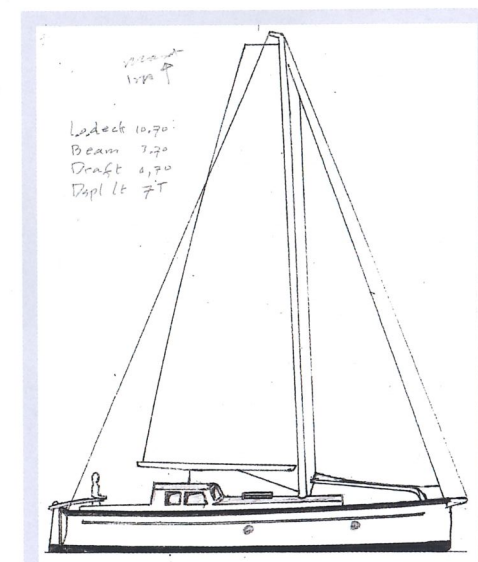
onder: De stoel aan bakboord in het pilothouse biedt ook toegang tot een kleine hut

kuipbanken, zodat die op hun beurt weer lang genoeg zijn om op te liggen. De klep in de spiegel vergemakkelijkt een verkoelende duik op warme dagen.'

Het pilothouse is op alle momenten een prachtige plek om te zitten. Onderweg zit je daar droog, warm of uit de zon, en in de haven heb je goed zicht op de omgeving. De korte overhang van het pilothouse zorgt ervoor dat je beschut kunt zitten tijdens het zeilen en de elementen grotendeels kunt ontwijken.

Duurzaam?

De goed geïsoleerde Bestevaer 36 lijkt qua zeileigenschappen en verblijf al de beste boot die je je kunt wensen, tenminste wanneer je alle wateren op de wereld tot je zeilgebied rekent. Maar tussen de eerstgebouwde Bestevaer en deze 36-voeter, zijn de eisen aan bouwen behoorlijk veranderd. Duurzaamheid is nu

BESTEVAER 36

Lengte o.a.: 10,95m
Breedte: 3,80m
Diepgang: 0,7m – 2,4 m
Waterverplaatsing: 7800 kg
Werk: KMY, Maklum
Basisprijs: € 546.000,- ex BTW
meer info: bestevaer.com/36sy
kmyachtbuilders.com
dykstra-na.nl

De Bestevaer 36 werd genomineerd voor
Boot van het Jaar 2023 en voor:
 • European Yacht of the Year 2024
 • Voilier de l'Année 2024

de kajuit en de voorpunt zit geen schot, wat het gevoel van ruimte aan boord ten goede komt. De twee langsbanken zijn ruim, in de kajuit kun je prima met zes personen vertoeven. De bank aan bakboord kun je omtoveren tot een tweepersoonsbed, die aan stuurboord is een ruime eenpersoonskooi. Beide zijn voorzien van slingerzeiltjes voor het geval je toch een paar nachten door wilt zeilen. In het midden staat de grote tafel, gebouwd over de zwaardkast. Je kunt er helemaal omheen lopen, wat bewegen aan boord aangenamer maakt. In de kolom aan de voorkant van de tafel zit de cilinder waarmee je het zwaard omhoog haalt en deze kolom is ook de steun van de mast op het dek.

De kombuis is klein, maar biedt alles. Bakboord achter is nog een ruime eenpersoons-

kooi waar je ook met zijn tweeën kunt liggen wanneer je elkaar heel lief vindt. De toegang tot deze kooi is ingenieus: je tilt de stoel in het pilothouse op en je kruipt zo de kooi in. Ook de stoel aan stuurboord is opklapbaar en biedt op deze 36-voeter toegang tot de kast voor oliegoed en de elektrische installatie. 'Ik ben vooral heel tevreden over de kuip,' zegt Gerard Dijkstra. 'Die is compact en ruim genoeg, diep en veilig, met de bakskist toegang met scheve deksels onder de langsbanken, zodat ze steun bieden bij helling. Door je voeten daarop te plaatsen sta je tijdens het zeilen weer rechtop. Over de hele breedte ligt achterin de kuip een plank, zodat je bij het manoeuvreren net iets hoger staat en overall goed overheen kunt kijken. De plank brengt je eenvoudig omhoog, tot de hoogte van de

Dijkstra zelf is zeer te spreken over de beschutte kuip, je kunt wegduiken onder het afdakje

een factor van belang. 'Voor het interieur kun je kiezen uit drie verschillende ontwerpstijlen: klassiek, modern en vintage. Elke stijl is samengesteld uit lokale, duurzame of gerecyclede materialen. De stoffen van de kussens zijn van gerecycled PET, de vulling van kussens en matrassen is van gerecycled schuimrubber, de houten afwerking is van lokaal eiken, de lijnen zijn gerecycled materiaal, en 70 procent van het aluminium is gerecycled. Niet alles, want gerecycled aluminium is maximaal acht millimeter dik.'

De vallen zijn ook duurzaam, maar de kracht erop is zo groot, dat ze dun worden en na verloop van tijd slippen in de stoppers. Niet-duurzaam geproduceerde lijnen zijn misschien wel net zo milieuvriendelijk. 'Zulke lijnen gingen op de *Bestevaer II* gewoon vijftien jaar mee, en dat is ook duurzaam.'

Wat zo duurzaam mogelijk is, is de energievoorziening aan boord. 'De hele elektrische installatie heeft de prijs van deze 36-voeter een ton duurder gemaakt. De elektrische

aandrijving is drie tot vier keer duurder dan een dieselmotor. We wekken zelf stroom op met zonnepanelen, maar ook via regeneratie wanneer we sneller zeilen dan vijf knopen. De aandrijving is hybride. De boot vaart altijd elektrisch, maar de accu's kunnen naast walstroom, zonnestroom en regeneratievoeding ook gevuld worden door een dieselgenerator.' 'Duurzaam bouwen is niet makkelijker, in tegendeel, daarvoor moet je je best doen,' zegt Gerard Dijkstra. 'Ik verwacht dat dat in de toekomst wel verbeterd. Duurzaam bouwen past ook beter bij zeilen, dat blijft toch de meest duurzame manier van de wereld verkennen.'

Niet goedkoop

Deze Bestevaer 36 is een prijzige boot. 'Ik schrik daar zelf ook van,' zegt Gerard Dijkstra. 'En toch is het niet zo vreemd. De romp iets langer maken kost wat meer aluminium en wat meer uren, maar dat zijn niet de meeste kosten. Alle onderdelen op deze kleine Bestevaer zijn even duur als op de grotere en het kost bijna evenveel tijd om ze te monteren. Een patrijspoort met montage kost hier net zoveel als op een 72-voeter. Beslag op deze

boot kost bijna net zoveel als op een grotere versie. Een kleine aluminium boot is per definitie relatief 'duur.'

De verwachting is daarom dat Bestevaers tussen de 50 en 60 voet de meest populaire blijven. 'Wil je vooral op de wereldzeeën varen, dan is die maat daarvoor het meest geschikt,' zegt Gerard Dijkstra. 'Handzaam, snel genoeg, sterk, ruim, comfortabel en met drie waterdichte schotten zeer veilig: aanvaringsschot, mastschot en een machinekamerschot achterin het schip. Deze lengte past qua vaargedrag het best op oceanen.

Wil je daarnaast ook op ondieper water uit de voeten kunnen, dan is deze 36 ideaal. Dit vind ik niet alleen zelf, maar ook de watersportjournalisten die het jacht nomineerden voor de European Yacht of the Year 2024 Award. (De winnaar daarvan wordt de avond voor boot Düsseldorf bekendgemaakt – red.) 'Vooral nog heeft de werf net opdracht gekregen voor een tweede 36-voeter. Een 41-voeter staat ook op stapel. Dat is een vergelijkbaar schip, maar met een langer pilothouse, omdat de eigenaar daar twee banken wilde in plaats van twee stoelen.' ✍